

CATAC. Via Laietana 57, 4t 3a BCN. Tel 93 317 31 51

Maig 2009

AGÈNCIA TRIBUTÀRIA DE CATALUNYA

Sobre la gestió dels tributs

La publicació de l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre l' Impost de Successions i Donacions relatiu a l'exercici 2007, ha posat de manifest les greus mancances en la gestió dels tributs per part de l'actual Direcció.

Aquest fet esdevé encara més escandalós si tenim en compte que, tan sols en l'elaboració i manteniment del software informàtic, s'han invertit fins ara, més de 25.000.000 € (més de 4.167.000.000 PTA)

Bona part del contingut de l'Informe, ja fou denunciat per les organitzacions sindicals i professionals amb presència a l'ATC en data 04.04.08 en un comunicat conjunt difós també als mitjans de comunicació

A) Introducció

S'ha fet públic l'Informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes relatiu a, entre altres, la gestió de l'Impost de Successions i Donacions durant l'exercici 2007.

Si tenim en compte que, d'ordinari, aquests informes solen ser bastant indigeribles per al personal no avesat en la matèria, que les crítiques, quan n'hi ha, solen fer-se de manera solapada o mitjançant eufemismes i que, en definitiva, tendeixen a cobrir l'expedient i acontentar tothom; si tenim en compte, dèiem, tot això, l'Informe aquest cop a ben segur que no decebrà a qui li agradin les coses clares.

Si ja de per sí, l'Informe és prou contundent, les explicacions, justificacions i excuses del Director de l' ens, l' ATC, per patètiques, lamentables i confuses, reforcen encara més les afirmacions de l'Informe.

Cal dir, arribats a aquest punt, que l'esmentat Informe no afegeix res de nou al que ja es va denunciar per part de les organitzacions sindicals i professionals amb representació a l' ATC (CATAAC, UGT i APTAT) el 4 d'abril de 2008 (Comunicat conjunt)

Malauradament les mancances en la gestió no es limiten a l' Impost sobre successions i donacions, sinó a tota la gestió de l' ATC. Limitem-nos però a l'Informe.

B) Les Conclusions de l'Informe

a) Deficiències significatives en els sistemes de gestió

Comença dient: *Hi ha deficiències significatives en els sistemes de gestió establerts en el tractament de l'Imposts de Successions i Donacions i, afegeix més endavant: Actualment el sistema GAUDÍ no funciona en la seva totalitat.*

En aquest punt volem recordar el que dèiem en el citat Comunicat (pensem que l'informe es refereix a l'exercici 2007 i que el Comunicat és d'abril de 2008):

“..... la posada en marxa de tot aquest procés i la seva materialització final ha estat un fracàs estrepitós: continues caigudes del sistema, processos extraordinàriament lents, impossibilitat de realitzar adequadament les tasques inicialment previstes, errors de disseny, subministrament d'informació poc fiable, entorns de treball en absolut intuïtius, incompliment sistemàtic dels terminis de lliurament i una llarga llista de despropòsits resumeixen el que ha estat la implantació del sistema informàtic”

Al·legacions del Director: “...cal matisar aquesta manifestació en el sentit que *actualment* el mòdul funciona en la seva part més substancial i permet fer les comprovacions oportunes, sens perjudici de la seva continua millora”

Dues observacions per part nostra:

- Dir el que passa actualment és absurd i només pretén confondre i excusar la pròpia ineficiència, ja que l'Informe no es refereix al que passa actualment sinó al que passava en l'exercici 2007
- En qualsevol cas, tampoc és cert que actualment el mòdul funcioni en la seva part més substancial. **Actualment, el sistema no aporta cap millora en relació al sistema informàtic anterior TSI, operatiu des de 1991 i en canvi, condiona de forma determinant la tasca de l'Agència**

b) Els problemes amb l'aplicació GAUDI no han permès millorar l'endarreriment en la tramitació d'expedients

Entretant, la caixa registradora continua funcionant:

1. Projecte Gaudi (Indra Sistemas SA–Gestió Tributària Territorial SA): 15.817.186,61 €
2. Projecte d'evolució de Gaudi (diferents empreses): 6.900.000 € (DOGC 21.01.09)
3. Manteniment Gaudi (Indra Sistemas SA - Gestió Tributària Territorial SA): 2.328.877,50 € (DOGC 09.04.09)

Resta vigent a més el que dèiem en el Comunicat d'abril de 2008:

“Però si el comportament i qualificació de l'empresa encarregada de dissenyar i implementar el sistema ha estat penós, no li va lluny la tasca de seguiment i exigència que li corresponia a la pròpia direcció que, fins que ja era massa tard, s'ha desentès de les seves obligacions.

En definitiva, es va contractar per uns quants milers de milions de pessetes a una empresa l'elaboració d'un programa informàtic que ja fa anys que hauria d'estar implementat, i hores d'ara encara no s'ha acabat d'implantar i no sabem quant s'ha acabat pagant, per una feina inacabada.”

L'endarreriment resulta encara més greu si tenim en compte el que ja varem manifestar en el citat Comunicat i que, hores d'ara, continua essent vàlid:

“Si bé abans del 2005 es revisava la pràctica totalitat dels documents presentats, actualment aquests, s'arxiven massivament i només una part, reduïda, són objecte de revisió.

S'ha volgut aplicar aquí iguals criteris que a l'agència tributària estatal (de fet, d'allà provenen els actuals dirigents i cap allà tornem, o ens hi porten, per ser més precis), sense tenir en compte que els impostos aquí gestionats no són impostos periòdics (com son l'IRPF, l'IVA o Societats) sinó que són impostos que d'ordinari, el contribuent només declara circumstancialment (un no rep cada any una herència o compra un pis). Per tant, injustificadament, es deixen de comprovar gran nombre de liquidacions i, per tant, es fomenta, amb aquesta pràctica, el frau en l'autoliquidació dels tributs.

La qüestió podria justificar-se parcialment si es disposés d'una eina informàtica adient per a executar veritables mecanismes de control tributari. Però tampoc és aquest el cas”

c) La gravació i digitalització de les autoliquidacions en concepte d'ISD a partir de l'abril de 2004 pel sistema GAUDI, no s'ha pogut fer fins l'exercici 2007...La comprovació de valors no s'ha iniciat fins el juliol de 2007 perquè no han estat gravades i digitalitzades les autoliquidacions

Cal preguntar-se:

1. Per quin motiu, si el sistema GAUDI no era operatiu, no s'han continuat gravant els documents mitjançant l'anterior sistema informàtic? per quin motiu li ha costat a la Direcció 3 anys prendre una decisió sobre la tramitació dels documents presentats, on era i a que es dedicava durant aquests anys?
2. Perquè s'espera 3 anys a realitzar la comprovació de valors (una de les principals fonts de recaptació), quan, amb independència del sistema informàtic, es disposava dels expedients físics, dels mateixos mitjans humans i de l'anterior sistema informàtic, plenament operatiu
3. **Dels diners perduts per l'Administració com a conseqüència de la inhibició de les pròpies responsabilitats que va dur a la prescripció dels documents, en respondrà algú dels que en tenien encomanada la gestió i recaptació?**

d) L'últim encreuament realitzat per la Inspecció de Tributs amb la informació procedent dels registres civils i jutjats de pau ha estat el corresponent a defuncions de l'exercici 2003. No s'ha fet cap encreuament posterior per problemes amb el sistema informàtic GAUDI...Durant l'exercici 2007 s'han realitzat encreuaments amb la informació facilitada pels notaris corresponent a l'exercici 2003

És a dir, entre els causahavents derivats de les defuncions dels exercicis 2004, 2005, 2006 i 2007, només han declarat els que ho han fet voluntàriament, per a la resta, amnistia fiscal, tot i haver estat comunicades les dades necessàries pels Registres i Jutjats corresponents. Una manifestació més del model de gestió de l'actual Direcció. Qui respon d'aquesta negligència? els mateixos que de les citades als punts anteriors: ningú!

D'altra banda, durant l'exercici 2007, resulta que s'estava creuant la informació de l'exercici 2003, tot i que els notaris, trameten la informació cada 3 mesos. És a dir, la informació de l'exercici 2003, es tenia ja en l'exercici 2003, però aquesta no es va creuar fins 4 anys després. Quan ja l'impost de Transmissions Patrimonials (doncs és de suposar que el que no s'ha fet respecte Successions tampoc s'ha fet respecte Transmissions) havia prescrit o bé mancava poc.

Res diu al respecte el senyor Director, tot i que sí que considera convenient advertir a la Sindicatura que : "...s'ha detectat una errada en la identificació de la norma, ja que la Llei de creació de la l'Agència és la 7/2007" (i no la 17/2007 com per error tipogràfic consta en l'Informe de la Sindicatura). Resulta aquesta la mostra més fefaent del tarannà amb que s'està dirigint aquesta Agència.

e) El resultat de la prova ha posat de manifest que el 20% dels expedients analitzats estaven prescrits quan s'han presentat

El que no diu l'informe, però es posa de manifest en les al·legacions del Director, és que els resultats inicials posaven de manifest un 26% dels expedients prescrits (gairebé la tercera part) i que, per tal de modificar aquest resultat a la baixa, es va ampliar la mostra fins a assolir un promig del 20% d'expedients prescrits.

L'explicació del Director en aquest cas, resulta rocambolesca: no s'haurien de considerar els documents que ja es presenten prescrits sinó només els que prescriuen quan ja l'Administració els té en el seu poder.

Resulta clar que si els documents es presenten prescrits és perquè l'Administració no ha actuat, tot i que disposava de les dades dels Registres, Jutjats, Notaris i altres Administracions públiques per a requerir la presentació.

L'argument del senyor Director, només es comparable a l'al·legació anterior de què sobrava un dígit a l'hora d'anomenar la Llei de creació de l'Agència. Simplement patètic i ridícul.

C) Les nostres Conclusions

Com sempre podríem continuar, doncs molts més són els despropòsits que denuncia la Sindicatura i encara més n'hi podríem afegir nosaltres, que els sabem i patim com a conseqüència de la nostra tasca diària. No ho farem: “tempus fugit”

No deixa de resultar curiós, que el mateix Director, que en el seu escrit, amb data 19.06.08 (on es requeria informació a les organitzacions signants del Comunicat), intentava eludir les seves responsabilitats per la mala gestió, al·legant que l'Agència s'havia creat en data 01.01.08 i que la situació denunciada era anterior; el mateix Director dèiem, entra a donar explicacions pels diferents fets indicats per la Sindicatura, tot i que, es refereixen a un exercici (2007), on, segons ell, no tenia competències (tot i que aquestes li foren atorgades en data 25.05.06 mitjançant Decret 198/2006, de 23 de maig)

Cadascuna de les qüestions tractades seria, per si sola susceptible de ser abastament ampliada amb dades concretes. No els hi anem a fer la feina. Ho em fet en altres ocasions. Quan varem publicar el Comunicat conjunt on denunciàvem tot el que aquí es diu i molt més, varem ser requerits per a ampliar la informació del que denunciàvem, cosa que, de bona fe, varem fer durant un parell d'hores en una reunió amb el citat Director (30.04.08), que encara va tenir la barra, amb posterioritat, de requerir-nos per escrit, en data 20.06.08, per tal que “...aporteu dades relatives en relació als fets denunciats...”.

Les citades dades, que ja havien estat comunicades personalment, foren novament aportades per CATAC mitjançant un extens informe de deu pàgines en data 26.06.08 i àmpliament divulgat entre tot el col·lectiu. Encara estem esperant alguna mena de reconeixement, tot i que entenem que qui front a una crítica contundent d'una Institució com la Sindicatura de Comptes, té com a primera ocurrència indicar que “s'ha detectat una errada en la identificació de la norma”, no és persona que tingui per costum reconèixer els seus mèrits a ningú i en canvi si, fer passar com a pròpies les iniciatives, aportacions i diligència de tercers i atribuir a aquests les seves pròpies mancances.

Tot i que l'Informe es refereix únicament a la gestió de l'Impost de Successions i Donacions, resulta fàcilment extrapolable a la resta d'impostos. **El desastre però, va més enllà de la gestió dels impostos i dels recursos informàtics i s'allarga fins la gestió dels recursos humans, els mecanismes de formació, la realització de les hores extraordinàries i els pagaments “extra tabulas”, per citar només alguns casos.**

El mesianisme intrínsec als nostres postulats culturals, ens fa pensar, que algun dia aquest malson s'acabarà. Entre tant: “Resignación y Penitencia”.